

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Iudicium De Articulis Confessionis Fidei Anno M. D. XXX.
Caesar. M. Augustæ exhibitis, quatenus scilicet à
Catholicis admittendi sint aut reiiciendi**

Hoffmeister, Johann

Coloniæ, 1559

VD16 ZV 17723

De Sanctiſ. Trinitate.

urn:nbn:de:hbz:466:1-34289

Articuli Fidei præcipui. 1.

Ecclesiæ magno cōsensu apud ^{Confess}
nos docent, Decretum Nice-
næ Sinodi, de vnitæte essentiæ diui-
næ, & de tribus personis verum &
sine vlla dubitatione credēdū esse.
Videlicet, quod sit vna essentia di-
uina, quæ & appellatur & est Deus,
æternus, incorporeus, impartibilis,
immensa potentia, sapientia, boni-
tate, creator & conseruator omniū
rerum, visibilium, & inuisibilium,
& tamē tres sint personæ, eiusdem
essentiæ, & potentiæ, & coæternæ,
Pater, filius, & spiritus sanctus. Et
nomine personæ vtantur ea signifi-
catione, qua vsi sunt in hac causa
Scriptores Ecclesiastici, vt signifi-
cet non partem aut qualitatem in
alio, sed quod propriè subsistit.

Damnant omnes hæreses, con-
tra hunc articulum exortas, vt Ma-
nichæos, q̄ duo principia ponebāt,

Bonū

ARTICVLVS I.

Bonum & Malum, item Valētinianos, Arrianos, Eunomianos, Mahometistas & omnes horum similes. Damnant & Samosatēnos, veteres & Neotericos, qui cum tātūm vnā personam esse contendant, de verbo & de spiritu sancto astutē & impiē rhetoricantur, quod non sint personæ distinctæ, sed quod verbū significet verbum vocale, & Spiritus motum in rebus creatum.

P. Ioan. Hoff.

Non deerunt fortasse qui clamabunt nos statim ab initio huius collationis, vel prudentiæ vel etiam modestiæ parū memores esse, quod aggredimur hunc primū Confessionis Articulum excutere: quum tamen quod ad hūc attinet, nulla inter nos & aduersarios sit controuersia. Verūm eos quorum calculi sic solent iudicium anteuertere, rogatos volumus, vt prius omnia patienter legant, examinent: deinde, vt viros bonos & æquos

ARTICVLVS. I.

æquos iudices decet, iudicare pergant. Is enim mihi ordo seruabitur in transcur-
su huius operis, vt quæ nobis ex illorū do-
gmatis probanda sunt, probem: & quæ vel
planè impia, vel etiam nonnullam impieta-
tis speciem habere videntur, primùm dili-
genter examinē, dein iudiciū sup his me-
um adijciam. Neque hoc silentio præterire
conabor, si quando, hypocrisis quadam, bo-
na ostentant, vt hac callida simulatione in-
cautum fallere possint Lectorem. Sicut es-
nim quis aquæ mixtum gipsum dans pro
lacte, seducit per similitudinem coloris: ita
& Hæretici (sicut Irenæus p̄monuit) im-
ponūt fidelibus similibus verborum, cum
existimantur similia catholicis dicere. Sed
tanto magis cauendi sunt & pertimescen-
di, quanto occultius sub diuinæ legis vm-
braculo latitant. Quod si de S. Trinitate,
de incarnatione Verbi, de Magistratu & e-
ius generis reliquis nulla est controuersia,
non erat necessarium hæc in medium pro-
ferre. At, inquit, hoc ideo factum, vt res
omnis suo quodam ordine proponeretur.
Sic quidem illi. Verùm enim uerò nobis
alia subolet causa, nimirum, vt his in aci-
em positis, Catholicorum sibi nomen as-
pud

ARTICVLVS. I.

pu^d omnes, maximè autem simpliciores
vendicare possint. Et hec certè talibus,
nec paucis persuasum est. Hinc illæ vo-
ces, Cur reijcimus eos qui nobiscum in
præcipuis fidei articulis sentiunt, qui
Christi & diuinitatem & humanitatem
nobiscum fatentur, prædicant, confir-
mant? Qui omnibus Symboli Apostoli-
ci articulis subscribunt? Qui veteribus
Synodis non contradicunt? Hæc inquam,
& similia iam à simplicioribus audimus,
& quàm addicti sint Lutheranis illis con-
cionatoribus, non iniurià deploramus.
Videmus item, hoc quod etiam aduersa-
rij non eunt inficias, quod vulgus ad istos
turbatores abit, non vt Christi iugum sus-
cipiat, sed solum vt iugum nostrum (hoc e-
nim nomine dignantur disciplinam Ecce-
siasticam) excutiant. Cæterùm non statim
Catholicus est, qui in vno atq; altero Chri-
stianæ fidei articulo Catholicis consen-
tit: & solenne est apud Hæreticos, vt dog-
maris suis Catholicorum aliquot articu-
los præfigant, quò scilicet cætera facilius
persuadeant. Nec vnquam quisquam
fuit Hæreticus, qui hoc nominis sibi tribuere
patienter sustinuerit. Qui huius rei exem-
plum

ARTICVLVS. I.

plumperit, vel vnum inspiciat Augustinū, cōtra Iulianū
 & innumera reperiet. Hinc est quod vi- Pelag. lib. 6. cap. 49
 gilantissimus iste Ecclesiæ suæ Pastor, ad
 Iulianum Pelagianum scribit. Enumeras
quæ fides verè non dubitet Christiana, in
quibus ea commemoras, quæ penè om-
nia prædicamus & nos, de quibus nul-
lo modo dubitandum censemus &c. Et
Pelagiani, eò quòd Manichæis non adsti-
pulabantur, in Catholicorum numero po-
ni, inque Ecclesiæ Christi corpore cen-
seri cupiebant. Sed quid ad hæc idem Au-
gustinus? Neque quia Manichæorum mor-
bo non laborant Pelagiani, propterea fi-
dei sanæ sunt, Non vnum pestilentia
genus est, quemadmodum in corporibus, Con. duas
ita & in mentibus &c. Hæc quidem ille, Epistolas
quæ tamen Pelagiani contemnentes, calū- pelag. lib. 2. cap. 19
niabatur nō minùs Catholicos ortho-
xæ fidei professores, quàm Manichæos no-
centissimæ heresis authores, vtrosq; hære-
seos insimulando. August. verò, & Pelagia-
nos & Manich. diris deuoués, ait, Absit vt ibidē lib. 2. cap. 29
catholica mater ppter alterorū odiū, alte-
ros eligat amare, cū monēte atq; adiuuāte
deò, debeat vtrosq; vitare, & cupiat vtros-
q; sanare. Hæc mihi eò dicta sūt, vt intelligas
pia

ARTICVLVS. I.

Ibidem.

Lib. 6.

pius lector, nō statim eos esse Catholicos, qui in certis Catholicis dogmatis Ecclesiæ fidem sequuntur. Neque enim negat furēs hæresis, quemadmodum Hilarius scribit, Sacramentum verę fidei, ad impietatis suę doctrinam religionis vsa principijs. Et rursum dicit, Ingerunt nobis primū nomina veritatis, vt virus falsitans introeat. Bonum in ore est, vt de corde malum subeat. Hæreses cæteræ prætenduntur, vt de se hæresis mentiatur. Fingunt religionem, vt omnium simplicium aurium securitatem verbis fallant. Hactenus Hilarium illum audiuius, cui hæreticorum technæ, doli & imposturæ, satis cognitæ fuerunt. Sed quid multis? Auguste quando hæc Lutheranorum Confessio primum proferebatur, quid factum est? Lutherani condemnabant Sacramentarios (nam hi peculiare offerebant suæ fidei libellos): Sacramentarij verò condemnabant Anabaptistas, Lutheranis, si dogmata respicias parū æquiores: Nec dum enim tum Lutheranis & Zuinglianis cōueniebat admodum, sicut nec in hanc vsque diem. Catholici verò neutros acceptabant per omnia, cum tamen omnes & singuli primarios illos Articulos

ARTICVLVS I.

iculos confiterentur. Quæ cum ita sint,
non puto aduersarios hanc meam liberta-
tem iniquius laturus. Nam & nos Artic-
los illos præcipuos negauimus nunquam:
& tamen quibus coloribus illi nos depin-
gant per totum hunc librum, tam apertum
est quàm impium. Igitur quod hos Arti-
culos nobiscum credunt & fatentur, rectè
faciunt, nosq; nō habent aduersarios, neq;
necesse fuerat vt præcipuas partes Symbo-
li Apostolici recitarent, cum id nemo ab il-
lis querat. Vnde non est quod sibi plurimū
placeant aduersarij propter hanc priorum
Articulorum confessionem, sed potiùs in
reliquis dogmatis Ecclesiæ Catholicæ sub-
scribere pergant, aliàs enim Catholici vo-
cati non possunt, quocunq; tandem titulo
se apud suos venditēt. Quod si contēdēdi
libidine veritati cedere noluerint, meliora
tamen speramus: cogemur de illis dicere,
quod olim D. ille meus Augustinus contra
sectarios suæ ætatis, qui & ipsi nō per om-
nia insaniebant, sed in multis Ecclesiæ fi-
dem defendebant. in multis, inquit, Au-
gustinus, erāt mecum. Baptismū habebam?
vtriq; erāt mecum. Euangelium vtriq; habe-
bamus, erant in eo mecum. Festa Martyrum

C cele-

ARTICVLVS II.

celebrabamus, erant ibi mecū. Pasche solē-
nitatem frequētabamus, erant ibi mecum,
non omnino mecū. In schismate nō mecū:
in heresi non mecum: In multis mecum, in
paucis non mecū &c. Sed hæc hæten^o mi-
hi videor non temere admonuisse, iam ad
reliqua pergamus, & sepositis male suadis
affectibus omnia candidè ventilabimus.

Articulus. II.

ITē docent, quod post lapsum A-
dæ oēs homines secundum natu-
ram propagati, nascantur cum pec-
cato, hoc est, sine metu Dei, sine h-
ducia erga Deū, & cum concupiscē-
tia, quodque hic morb^o, seu vicium
originis verè sit peccatum, damnās
& afferens nunc quoque æternam
mortem, his qui non renascuntur
per Baptismū & spiritum Sanctum.
Dānant Pelagianos, & alios q̄ viciū
originis negāt esse peccatū, & vt ex-
tenuēt gloriā meriti, & beneficiorū
Christi, disputāt hoīm pprijs virib^o
rationis corā Deo iustificari posse.

F. Ioan.